

Лектор курсу

Контактна інформація лектора
(e-mail)

Сторінка курсу в moodle.npu.edu.ua

**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОТЕХНОЛОГІЇ АРТ-ТЕРАПІЇ»**

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність – **053 Психологія**
Освітня програма «Соціальна та сімейна психологія»

Рік навчання четвертий, семестр 8

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання українська

Отич Дарія Дмитрівна

d.d.otyach@npu.edu.ua

<https://moodle.npu.edu.ua>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни – особливості застосування арт-терапевтичних методів при роботі з запитами клієнтів.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна тісно пов'язана із загальною та соціальною психологією, основами психотерапії психопрофілактики, психодіагностикою й основами психокорекції. Вона має розкрити майбутнім психологам специфіку проведення роботи з запитом клієнта у різних напрямках арт-терапії, за допомогою метафори і з використанням додаткових матеріалів.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психотехнології арт-терапії» є ознайомлення студентів з можливостями її практичного застосування.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Психотехнології арт-терапії» є ознайомлення з теорією арт-терапії; принципами організації роботи з запитом клієнта з використанням додаткових засобів для роботи; особливостями використання прийомів та технік арт-терапії у різних її напрямках; специфікою застосування арт-терапії з різними групами клієнтів; навчання студентів використовувати конкретні арт-терапевтичні методи й застосовувати їх з розвивальною, діагностичною, корекційною та психопрофілактичною метою.

СТРУКТУРА КУРСУ «Психотехнології арт-терапії»

Теми змістових модулів	Кількість годин (денна форма навчання)	Бали	Ф о р м и р о б о т и	1.Робота з першоджерелами 2. Практичні завдання 3. Творчі	К о м п е т н о с т і	СК5. Здатність використувати валідний і надійний психодіагностичний
Змістовий модуль 1. Введення в арт-терапію						
Тема 1. Загальне поняття про арт-терапію	1 лекція	5				
	1 семінарське заняття					
Тема 2. Арт-терапевтичне заняття	1 лекція	5				
	1 практичне заняття					
Самостійна робота студента		5				

<i>Модульна контрольна робота</i>		10	і завдання. 4. Усне та письмове опитування. 5. Доповіді, дискусії. 6. Написання есе. 7. Тести /розв'язування практичних ситуацій. 8. Кейс-технології. 9. Презентації та перегляд відеозаписів.	інструментарій СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопротективну відповідь до запиту
Змістовий модуль 2. Особливості роботи з клієнтом у арт-терапії				
<i>Тема 3. Матеріали у арт-терапії</i>	1 лекція			
	1 семінарське заняття	5		
	1 практичне заняття	5		
<i>Тема 4. Види арт-терапії</i>	1 лекція			
	1 практичне заняття	5		
	1 семінарське заняття	5		
<i>Розв'язування практичних ситуацій, творче завдання</i>		5		
<i>Модульна контрольна робота</i>		10		
Модуль III. Практичні аспекти використання арт-терапії				
<i>Тема 5. Робота арт-терапії з різними групами населення</i>	1 лекція			
	1 практичне заняття	5		
<i>Тема 6. Особливості застосування методів арт-терапії при роботі з психологічною травмою</i>	1 лекція			
	1 практичне заняття	5		
	1 семінарське заняття	5		
<i>Тема 7. Застосування методів арт-терапії у різних видах роботи психолога (діагностика, розвиток, консультування, корекція, особистісна та клінічна психотерапія, психопрофілактика)</i>	1 лекція			
	1 семінарське заняття	5		
	1 практичне заняття	5		
<i>Розв'язування практичних ситуацій, творче завдання</i>		5		
<i>Модульна контрольна робота</i>		10		
Разом:		100		
Підсумкова оцінка		100		

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад: лікарняний чи заява за підписом декана).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи, які здаються, повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання знань студентів

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних, семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, творчих і практичних завдань, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після

завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних, семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності. У процесі перевірки знань використовується модульно-рейтингова система оцінювання. Результати навчальної діяльності оцінюються за 100- бальною шкалою.

«Відмінно» (90-100 балів) - виставляється студенту, якщо його відповідь на питання свідчить про глибокі, всебічні знання навчально-програмного матеріалу щодо наукових та практичних засад «Психотехнології арт-терапії», основної й додаткової літератури, рекомендованої програмою дисципліни, який повно відповів на всі питання, а також показав здібності самостійно і творчо аналізувати та має сформовані компетентності й програмні результати навчання.

«Добре» (70-89 балів) - виставляється студенту, який при виконанні завдання з навчальної дисципліни «Психотехнології арт-терапії» продемонстрував засвоєння навчально-програмного матеріалу. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показали достатні здібності до самостійного мислення та має сформовані компетентності й програмні результати навчання, проте їх відповідь містила неточності, не мала чіткої логіки подання матеріалу, не визначається креативністю.

«Задовільно» (60-69 балів) - виставляється студенту, який, відповідаючи на питання, виявив знання основного програмного матеріалу щодо застосування основних засад дисципліни «Психотехнології арт-терапії» у професійній діяльності психолога і в обсязі, який вимагає подальшого поглиблення знань для успішної роботи. Оцінка «задовільно» виставляється тим студентам, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни або мають потенційні можливості (резерви) для формування компетентностей під керівництвом викладача.

«Незадовільно» (0-60 балів) - виставляється студенту, який при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Психотехнології арт-терапії» допустив серйозні помилки, не показав знань з навчально-програмного матеріалу та не має сформованих компетентностей й програмних результатів навчання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ОСНОВНІ Й ДОПОМІЖНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Основні

1. Арт-терапія. Інноваційні психологічні технології. Під ред. О. Тіунової, Т. Шейкіної. Київ-Тернопіль: ЕЕАТА, 2018. 200 с.
2. Бабій І.В. Арт-терапія в освіті та соціальній сфері: навчально- методичний посібник. І.В. Бабій. Умань: ВПЦ «Візаві», 2016. 128 с
3. Бабій І.В. Теорія і практика арт-терапії. Навчально-методичний комплекс. І.В.Бабій..Умань: Алмі, 2014. 75 с.
4. Вознесенська О. Арт-терапія в роботі практичного психолога. О.Вознесенська К.: Главник, 2008. 118 с.
5. Ільченко І. С. Арт-терапія: навчальний посібник для студентів. І. С. Ільченко. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. 150 с.
6. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Н.Калька, З. Ковальчук. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 232 с.
7. Підлипишина Л.В. Основи арт-терапії. Ч. 1. Л.В. Підлипишина. К.: Марич, 2009. – 59 с.
8. Підлипишина Л.В. Основи арт-терапії. Ч. 2. Л.В. Підлипишина. К.: Марич, 2009. – 56 с.
9. Полторак Л. Ю. Арт-терапія: Методичні вказівки для спеціальності 053 «Психологія». Л. Ю. Полторак. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2020. 56 с.
10. Сорока О. В. Арт-терапія в соціальній сфері: курс лекцій. О. В. Сорока. Тернопіль, ТДПУ, 2008. 86 с.
11. Тіунова О.В. Основи теорії і практики арт-терапії. Навч.-метод. Посібник для студентів ВНЗ. О.В. Тіунова. Тернопіль: ТНПУ, 2011. 260 с.
12. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості: підручник. К. Шамлян, М. Кліманська. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 466 с.
13. Яценко Т.С. Арт-терапевтичні технології в роботі психолога. Т.С. Яценко. К.: Марич, 2009. 68 с.

Допоміжні

14. Авраменко М.Л. Методичні рекомендації. Використання методів арт-терапії в реабілітації людей з проблемами психічного здоров'я. М.Л. Авраменко. К.: Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів, 2008. 55 с.
15. Артюхіна Н.В. Психологическое сопровождение развития личности средствами арт-терапии. Методические рекомендации к курсу для студентов дневной и заочной формы обучения отделения психологии. Н.В. Артюхіна. Одесса: Одесский национальный университет, 2015. 100 с.
16. Бернацька О.Б. Арт-терапія у вихованні самостійності підлітків. О.Б. Бернацька К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2012. 117 с.
17. Бредіхіна О. А. Казкотерапія у роботі з дітьми дошкільного віку. Авторські психотерапевтичні казки (методичний посібник). О. А. Бредіхіна. Нетішин, 2015. 85 с.
18. Вознесенська О.Л., Лазоренко Б.П., Пилипенко О.І., та інш. Групи взаємодопомоги: соціалізація через розвиток творчого потенціалу. Методичний посібник для фахівців, які працюють у групах взаємодопомоги, створених при Консультативних пунктах «Довіра» центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Частина 2. О.Л.Вознесенська, Б.П. Лазоренко, О.І. Пилипенко. К.: Видавничий дім «Каліта», 2005. 168 с.
19. Докторович М. О. Арт-терапія в діяльності психолога та соціального педагога. М. О. Докторович. К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2014. 96 с.
20. Казкотерапія як один із методів практичної діяльності психолога: Методичний посібник із дисципліни «Практика психологічного впливу в клінічній психології» для студентів психологічного факультету денної форми навчання спеціальності

- 6.030102 – психологія, 6.030103 – практична психологія. Герман Н. І., Горобець Т. В. Черкаси: Вид. від. Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2015. 142 с.
21. Квітка Н. Музикотерапія. Програмно-методичний комплекс. Н.Квітка. К.: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 74 с.
 22. Ленів З.П. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арттерапії. З.П. Ленів. К.: Спадщина, 2011. 50 с.
 23. Макаров В.В. Підсвідомість і мистецтво: нариси з психології творчості. В.В.Макаров. К.:Рад.Письменник, 1990. 285с.
 24. Маноха І.П. Психологія потаємного «Я». І.П.Маноха. К.: Поліграф книга, 2001. 448с.
 25. Савельєва-Кулик Н.О. Музична терапія в інтегративній медицині: навчальний посібник для лікарів-слухачів закладів (факультетів)післядипломної освіти: Навчальний посібник. Н.О. Савельєва-Кулик Київ: ТОВ "НВП "Інтерсервіс", 2014. 138 с.
 26. Симоненко С.М. Психосемантика кольору та стратегії творчості. С.М. Симоненко. Одеса, 2005. 150 с.
 27. Скрипник І.М. Кольоротерапія. Лікування мистецтвом. І.М.Скрипник. Рівне, 2014. 36 с.
 28. Татарина Е.Песочная терапия. Практический старт. Е. Татарина. К.:Астамір-В, 2017. 120 с.
 29. Татарина Е.Практикум по арт-терапии. Шкатулка мастера. Е. Татарина. К.:Астамір-В, 2016. 224 с.
 30. Терлецька Л.Г. Психокорекція засобами малюнку. Л.Г. Терлецька. К.: Главник, 2007. 143 с.
 31. Тюх Л. В. Глумачення дитячих малюнків. Л. В. Тюх. К.: Шкільний світ, 2016. 101 с.
 32. Федій О.А. Естетотерапія. О.А. Федій. К.: Центр учбової літератури, 2012. 303 с.
 33. Яценко Т.С. Малюнок у психокорекційній роботі психолога-практика. Т.С. Яценко. Черкаси: Брама,2003. 215 с.